

Список літератури:

1. Александрова Н. В. Влияние бренда на регулирование социально-трудовых отношений на предприятии // Бизнес Информ. – 2011. – № 1. – С. 110-113.
2. Заруба В. Я., Шаша О. І. Управлінська концепція іміджблдингу // Бізнес Інформ. – 2011. – № 1. – С. 90-94.
3. Маркова Н. С. Формування організаційно-економічного механізму управління розвитком персоналу // Бізнес Інформ. – 2012. – № 6. – С. 200-202.

**Лисун Я. В.
Пархоменко Т. В.**

Киевский национальный университет технологий и дизайна

**ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ МЕХАНИЗМ УПРАВЛЕНИЯ
ИМИДЖЕМ ПЕРСОНАЛА ПРЕДПРИЯТИЙ СФЕРЫ УСЛУГ В КОНКУРЕНТНЫХ УСЛОВИЯХ**

Резюме

Исследованы теоретико-методические вопросы формирования организационно-экономического механизма управления имиджем персонала сферы услуг. Конкретизированы факторы, цели, принципы, функции, модели, формы и методы формирования имиджа персонала. Предложен интеграционный подход управления имиджем персонала и развитием персонала предприятия.

Ключевые слова: имидж, система управления предприятия, механизм управления имиджем персонала.

**Lisun Y. V.
Parkhomenko T. V.**

Kyiv National University of Technologies and Design

**ORGANIZATION-ECONOMIC MECHANISM OF IMAGE PERSONNEL MANAGEMENT
OF SERVICES IN A COMPETITIVE ENVIRONMENT**

Summary

Theoretical and methodological issues forming the organizational-economic mechanism of image management service personnel. The factors, objectives, principle, features, models, forms and methods of forming the image of the staff were specified. The integrated approach of staff image management was development.

Key words: image, system management, staff image management mechanism.

УДК 330.101.541:338.336

Лозинська І. В.

Сумський національний аграрний університет

**ПОДОЛАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОТИРІЧ В КОНТЕКСТІ ВИХОДУ З КРИЗИ
ГАЛУЗІ М'ЯСО-МОЛОЧНОГО СКОТАРСТВА УКРАЇНИ**

У статті виявлено основні соціальні проблеми та досліджено напрями подолання соціальних протиріч в розвитку галузі м'ясо-молочного скотарства в сучасних кризових умовах.

Ключові слова: скотарство, соціальна сфера, підтримка села, ефективність галузі.

Постановка проблеми. Соціальна сфера села є однією із складових у виконанні основної функції села – забезпечення продовольчої безпеки країни. Підвищення ефективності аграрного виробництва за умови збереження навколишнього середовища, подолання економічної і фінансової кризи та соціальне відродження села – процеси, органічно пов'язані. Реформи аграрного сектора матимуть позитивні результати при їх соціальному спрямуванні, поліпшенні життєвого рівня на селі. В умовах формування ринкового середовища основною функцією соціальної сфери села є забезпечення сільського населення такими умовами праці та відпочинку, які надади б змогу запобігти деградації, депопуляції селянства, поліпшити демографічну ситуацію, що, в свою чергу, відобразиться на підвищенні ефективності аграрного виробництва [1].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Враховуючи загальнодержавну пріоритетність

розвитку та соціальну значимість галузі м'ясо-молочного скотарства, багато хто з науковців приділяли увагу дослідженню цього питання. Більш за все слід відмітити праці Пуцентейла П.Р., Пархомця М.К., Маліка М.Й, Турченка М.М. та інших. Але суттєві зміни в механізмах господарювання за умови членства України в СОТ та підписання Асоціації з ЄС вимагають комплексного дослідження організаційно-економічної та соціальної складової розвитку галузі м'ясо-молочного скотарства.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується означена стаття. Відтак, актуалізувалася необхідність ідентифікації пріоритетів, розробки та реалізації ефективних механізмів та інструментів соціально-екологічного зростання і використання потенціалу розвитку товаровиробників галузі скотарства. Відродження соціальної сфери та підвищення еко-

логічних стандартів виробництва м'ясо-молочної продукції – це ключові питання, що стоять перед Україною на шляху її модернізації у контексті європейського напрямку розвитку.

Мета статті – виявити шляхи подолання соціальних протиріч, які склалися в галузі м'ясо-молочного скотарства в контексті подолання кризових явищ.

Виклад основного матеріалу. Останніми роками спостерігається особливе загострення соціальних проблем сільських територій. Це пояснюється, з одного боку, притаманним нашій державі глобальним процесом урбанізації, а з іншого, – економічним, соціальним, культурним спадом у віддалених від обласного центру територіях, зумовленим низкою проблем, пов'язаних з недостатньо ефективним використанням соціально-екологічного потенціалу. Як наслідок, сьогодні перед сільськими територіями постала низка викликів, зумовлених руйнуванням їх соціальної інфраструктури, погіршенням якості людського капіталу, нарощуванням соціально-демографічних диспропорцій, недостатньо ефективним використанням наявних природних ресурсів, погіршенням екологічного стану. Натомість ефективне реформування та забезпечення розвитку сільських територій є вагомим резервом вирівнювання просторово-структурних і соціально-економічних деформацій, простором для розвитку галузей реального сектору економіки, стимулювання ділової активності, покращення інфраструктури та якості життя значної частини населення.

На наш погляд, усі існуючі соціальні проблеми розвитку галузі скотарства можна систематизувати у наступні блоки:

1. Підвищення ефективності виробництва. До них належать низька продуктивність поголів'я ВРХ, незадовільна племінна робота, нераціональний та незбалансований раціон тварин, невідповідна кормова база, застаріле обладнання, відсутність інновацій і новітніх технологій тощо.

2. Контроль якості продукції. Саме через низьку якість молока та м'ясо ВРХ неконкурентоспроможне на світовому ринку. Проблемами якості є незадовільна екологічна безпека, низька жирність молока, недостатній ступінь очищення, відсутність відповідного обладнання для первинної обробки та охолодження продукції, незадовільний санітарний стан ферм, відсутність достатньої кількості боєнь, антисанітарні умови зберігання, висока частка людської праці у технологічному процесі виробництва. Основною причиною низької екологічної безпеки та біологічної цінності м'ясо-молочної продукції в Україні є переважне її виробництво (72%) в особистих селянських господарствах.

3. Удосконалення соціального середовища. Основою соціальної захищеності є підвищення мотивації населення щодо відродження галузі, створення передумов для праці молоді на селі.

4. Розвиток ринкового середовища. Серед основних заходів варто виділити низьку державну підтримку, відсутність ринку землі, зниження економічного інтересу у товаровиробників, низькі закупівельні ціни, що не покривають собівартість, нестабільний ринок.

Стратегічні напрямки розвитку скотарства визначені у Державній цільовій програмі розвитку українського села на період до 2020 року (далі – Програма), затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 19.09.2011 № 1158. Можна сказати, що в Програмі фактично визначено три

моделі одночасного розвитку м'ясного та молочного скотарства в Україні:

- екстенсивна модель на базі особистих селянських господарств;

- індустріальна модель на базі сільськогосподарських підприємств і фермерських господарств середнього розміру;

- індустріальна модель на базі великих агробізнесових структур.

Розглянемо їх з точки зору досягнення основної стратегічної мети галузі скотарства в Україні, яку ми визначили як створення стартових технологічних та економічних умов для формування та розвитку галузі.

На користь першої та другої моделей розвитку (на базі особистих селянських господарств, їх кооперативних об'єднань, фермерських господарств, сільськогосподарських підприємств) працюють не тільки міркування соціальної доцільності, але і поширеність цих моделей у світовій практиці, зокрема, в країнах ЄС.

За даними Євростату, середнє поголів'я худоби, яка вирощується на одній фермі в ЄС-25, становить 40 голів, хоча різниця в середніх розмірах виробництва між країнами досить суттєва – від 107 голів у Нідерландах до 2,6 голови в Румунії. Таким чином, скотарство ЄС розвивається на основі невеликих і середніх фермерських господарств. Підтримка цих моделей розвитку скотарства вимагає значних ресурсів, які надходять, відповідно до спільної аграрної політики ЄС, фермерам з Брюсселя і які Україна навряд чи зможе собі дозволити в даний час і в середньостроковій перспективі.

За роки аграрних реформ в Україні не вдалося створити ефективний сектор фермерських господарств, який міг би скласти основу сільськогосподарського виробництва країни, а процеси кооперації фермерських та особистих селянських господарств знаходяться на зародковому етапі. Сільськогосподарські підприємства та великі фермерські господарства, що утворилися на базі колишніх КСП в результаті їх реорганізації, не мають власних фінансових ресурсів для розвитку скотарства, а джерела державної підтримки дуже обмежені. Таким чином, найбільші можливості швидкими темпами збільшувати концентрацію м'ясного та молочного виробництва мають вертикально інтегровані структури (агрохолдинги та інші великі агробізнесові формування) [2].

Це дасть змогу додаткового швидкого залучення приватних інвестицій; здешевлення виробництва і підвищення конкурентоспроможності продукції за рахунок: економії на масштабі; інтенсивних технологій; високопродуктивного стада; сучасних методів організації виробництва і збуту; кращого доступу до фінансових ресурсів; використання висококваліфікованих фахівців; вертикальної інтеграції; кращого доступу до ринків збуту; введення систем управління якістю.

Для суспільства основними перевагами стане: цінова доступність м'яса та молока для населення; створення потенціалу для нарощування експорту; зменшення імпортозалежності; створення робочих місць у сільській місцевості.

Враховуючи вагому роль господарств населення у виробництві молока та м'яса великої рогатої худоби і доходів від особистих селянських господарств у структурі доходів сільського населення, доцільно зберігати діючі механізми підтримки виробництва продукції в господарствах населення та фермерських господарствах, а також в сільсько-

господарських підприємствах. При цьому між усіма моделями можуть розвиватися такі механізми взаємодії при пріоритетному становленні інтенсивного великомасштабного виробництва м'ясної та молочної продукції, як:

- продаж телиць репродуктивного віку і нетелей;

- реалізація телят господарствами населення безпосередньо в комплекси інтенсивної відгодівлі;

- розвиток системи виробничих контрактів, що дозволяють впроваджувати механізми вертикальної інтеграції на основі розподілу і взаємодоповнення функцій великотоварного індустріального виробництва та виробництва у господарствах населення, орієнтованих на зменшення негативної соціальної та екологічної навантаження від впровадження інтенсивних технологій [3].

Як бачимо, реалізація даного проекту не означає відмову від підтримки інших моделей розвитку скотарства, а навпаки, дає їм шанс.

Для вирішення проблеми соціального розвитку села злід знову таки звернути увагу на європейські аналоги, а саме – зацікавлення роботодавців у перенесенні виробничих потужностей підприємств на сільські та периферійні території. Одним із чинників такої мотивації є відшкодування роботодавцям єдиного соціального внеску через певний період господарювання на сільських територіях при умові збільшення заробітної плати або створення додаткових робочих місць. Стимулом для розвитку села є також будівництво нових та ремонт існуючих доріг. Саме створення нових робочих місць і, як наслідок, – збільшення обсягів відрахувань податку з доходів фізичних осіб до місцевих бюджетів дозволить скеровувати ці кошти на відновлення соціальної складової в розвитку галузі скотарства. Також з цією метою слід проводити роботу щодо впровадження при стимулюванні розвитку сільських територій сучасних моделей самоорганізації та навчання для поширення підприємницької діяльності, як це здійснювалося під час реформування сільських територій скандинавських країн.

Отже, тільки науково-обґрунтований, системний підхід до реалізації вже розроблених і майбутніх законодавчих і нормативних актів щодо розвитку аграрної сфери сприятиме подоланню соціального занепаду села, забезпечить комплексний соціально-економічний розвиток сільських територій, гідні умови життя і праці селян (рис. 1).

Так, наприклад, існує суттєвий дисбаланс між областями України щодо отримання коштів на розвиток соціальної сфери села. За даними Рахункової палати України, лідерами у 2012 році стала Київська, Донецька, Дніпропетровська області – в

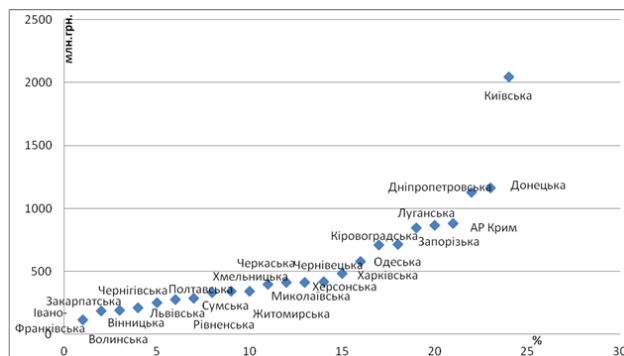

Рис. 1. Розподіл областей за обсягом державної підтримки на соціальний розвиток села

Джерело: розрахунок автора

середньому 1648 млн. грн.; а аутсайдерами – Івано-Франківська, Закарпатська, Волинська області – середній обсяг на рівні 165 млн. грн.

Висновки. Досягнення соціальної стабільності села, а точніше, соціально-екологічної стабільності, можливо тільки внаслідок адекватної організації економічного розвитку підприємств. На сьогоднішній день низька ефективність ведення господарювання, неконкурентоспроможність виготовленої продукції є наслідком багатьох причин, не лише економічного характеру, а й соціального. Не останнє місце в переліку займає відсутність дієвої системи мотивації праці зайнятих у галузі працівників, що зумовлена низькою ціною праці аграріїв. Аналізуючи причини низької ціни сільської робочої сили, слід визначити ряд факторів. Перш за все це мізерність оплати праці, зумовлена неефективністю сільськогосподарського виробництва, нижчою його прибутковістю порівняно з іншими галузями. Серйозною проблемою підвищення заробітної плати є фінансові труднощі, що проявляються у нестачі оборотного капіталу.

Крім того, підвищення заробітної плати стримується і через те, що це призведе до зростання собівартості сільськогосподарської продукції, яка і без того не відрізняється високою прибутковістю. Через утрату економічної зацікавленості у веденні м'ясного та молочного скотарства практично згорнута галузь кормовиробництва, що, у свою чергу, призводить до вирощування монокультур і порушення сівозміни. Крім цього, скорочується посіви бобових культур і зменшується величина внесених органічних добрив, що призводить до зниження родючості ґрунту, прискорення ерозійних процесів унаслідок вирощування просапних культур і розорювання схилів.

Список літератури:

1. Царенко О.М. Екологізація свідомості спеціалістів як фактор підвищення ефективності виробництва в АПК // Праці міжнародної конференції «Проблеми освіти в галузі економіки навколишнього середовища і екології». – Дніпропетровськ, 1999. – С. 79-83.
2. Аграрний сектор економіки України (стан і перспективи розвитку)/[Присяжнюк М.В., Зубець М.В., Саблук П.Т. та ін.] ; за ред. М.В. Присяжнюка, М.В. Зубця, П.Т. Саблука, В.Я. Месель-Веселяка, М.М. Федорова. – К. : ННЦ ІАЕ, 2011. – 1008 с. (С. 219).
3. Збарський В. Державна підтримка сільського господарства / В. Збарський, В. Горьовий // Бухгалтерія в сільському господарстві : всеукр. щоміс. наук.-практ. журнал. – 2010. – № 6. – С. 27-31.

Лозинская И. В.

Сумской национальный аграрный университет

**ПРЕОДОЛЕНИЕ СОЦИАЛЬНЫХ ПРОТИВОРЕЧИЙ В КОНТЕКСТЕ ВЫХОДА ИЗ КРИЗИСА
ОТРАСЛИ МЯСО-МОЛОЧНОГО СКОТОВОДСТВА УКРАИНЫ**

Резюме

В статье рассмотрены основные социальные проблемы и выявлены пути преодоления социальных диспропорций в развитии отрасли мясо-молочного скотоводства в современных кризисных условиях.

Ключевые слова: скотоводство, социальная сфера, поддержка села, эффективность отрасли.

Lozynska I. V.

Sumy National Agrarian University

**OVERCOMING THE SOCIAL CONFLICT IN THE CONTEXT OF FINDING WAYS OUT
OF THE CRISIS IN MEAT AND DAIRY CATTLE SECTOR OF UKRAINE**

Summary

The article discusses the ways to overcome social disparities in the development of the industry for meat and dairy cattle in the current crisis conditions.

Key words: cattle, social services, support of the village, the effectiveness of the industry.